

MRSA – kantajan puhdistushoito

Tämä ohje on tarkoitettu tulostettavaksi. Ohje sisältää täytettäviä kohtia.

MRSA-puhdistushoidon tarkoitus on vähentää MRSA-bakteerin määrää iholla ja limakalvoilla. Tämä tapahtuu bakteereita vähentävän ihonpesun, antibioottivoiteiden ja joskus antibioottien avulla sekä ympäristön siivouksella. Hoitoa käytetään vähentämään MRSA-infektion riskiä potilailla, joilla on perustaudin tai suuren leikkauksen vuoksi erityisen suuri riski saada MRSA-infektio. Sitä voidaan käyttää myös MRSA-epidemioiden hoitoon ja ennaltaehkäisyyn. Terveystieteiden tutkimuskeskityksen MRSA-kantajuutta voidaan yrittää poistaa puhdistushoidolla.

Puhdistushoito ei aina onnistu. 30–40 prosentissa tapauksista MRSA-kantajuutta ei saada häviämään.

Mahdollinen puhdistushoito suunnitellaan yksilöllisesti. Aina ei puhdistushoitoa voida toteuttaa. Hoitavan lääkärin olisi hyvä konsultoida hygieniahoitajaa tai infektiolääkärinä hoidon aloituksesta.

1. Vartalon pesu

Koko vartalon iho pestään klooriheksidiiniliuoksella (esimerkiksi Erisept CHG® vaahto) kerran päivässä viikon ajan. Erityisesti huomioidaan napa, korvantaustat ja pakaravako.

Huomioi, että hoidon aikana ei ole suositeltavaa käyttää ihovoiteita, jotka sisältävät anionisia aineita tai akrylaatteja, sillä ne heikentävät ihopesuaineen tehoa. Desinfiioivan ihopesuaineen kanssa soveltuvia ihovoiteita ovat ainakin alla luetellut perusvoiteet joita saa apteekista ilman reseptiä: Aqualan Duo, Aqualan L, Aqualan Plus, Erisan Pro Protective, Erisan Pro Perusvoide. Samanaikaista saippuan, pesunesteiden, perusvoiteiden tai shampooon käyttöä tulee välttää, sillä nämä tuotteet vähentävät klooriheksidiinin tehoa.

Kun klooriheksidiinivalmistetta käytetään ensimmäisen kerran tai epäillään herkistymistä, sen soveltuvuutta kokeillaan pienellä ihoalueella: levitä vaahtoa pienelle alueelle kyynärtaipeen alapuolelle. Mikäli ihoärsytystä (punoitusta, tuntuva kirvelyä tai ihottumaa) ilmaantuu pian levityksen jälkeen, ei tuotteen käyttöä pidä jatkaa.

2. Hiusten pesu

Hiukset pestään klooriheksidiiniliuoksella (esimerkiksi Erisept CHG® vaahto) kerran päivässä viikon ajan.

3. Suun limakalvon hoito

Purskutetaan klooriheksidiiniliuosta (esimerkiksi Corsodyl 2 mg/ml, 300 ml) kaksi kertaa päivässä viikon ajan pakkauksessa olevan ohjeen mukaan. Liuosta ei niellä vaan syljetään pois.

4. Antibioottivoide limakalvoille

Nenään ja peräaukon ympärille laitetaan mupirosiinisalvaa (esimerkiksi Bactroban Nasal® 2 %, 3 g) kahdesti päivässä viikon ajan:

- 1 cm voidetta laitetaan steriilillä pumpulitikulla nenän toiseen sieraimen ja 1 cm voidetta toisella steriilillä pumpulitikulla toiseen sieraimen. Nenää hierotaan voiteen laitton jälkeen noin 1 minuutin ajan.
- 1 cm voidetta laitetaan kolmannella steriilillä pumpulitikulla peräaukon ja välilihan (perineum) ympärille.

5. Antibioottivoide iholle

Kainaloihin ja nivusten iholle laitetaan mupirosiinisalvaa (esimerkiksi Bactroban® 2 %, 15 g) kaksi kertaa päivässä viikon ajan.

Mikäli Bactroban® ei sovi potilaalle, käytetään harkinnan mukaan Heksaklorofeenitalkkia 0,33 % (ohuelti kainaloihin ja nivuksiin) kaksi kertaa päivässä, viikon ajan.

6. Antibioottihoito

Antibioottihoitoa käytetään erityisesti nielun MRSA-kantajuuden yhteydessä. Käytetään aina kahta tähän MRSA-bakteeriin tehoavaa antibioottia samanaikaisesti. Antibioottihoito annetaan samanaikaisesti ihopesun ja antibioottivoiteiden kanssa. Antibioottihoidon kesto on 10 vuorokautta.

7. Hammasproteesin ja oikomiskojeiden huolto

Irtohammasproteesi ja oikomiskoje lähetetään suu- ja leukasairauksien klinikalle kuumadesinfektioon samaan aikaan kun aloitetaan ihon ja limakalvojen puhdistushoito. Proteesia voidaan käyttää vasta ihon ja limakalvojen puhdistushoidon päätyttyä.

8. Kodin siivous ja muu hygienia

Puhdistushoitoon kuuluvat myös päivittäinen kodin siivous sekä ihoa vasten olevien vaatteiden vaihtaminen päivittäin aina vartalon pesun yhteydessä. Näistä hygieniahoitaja ohjeistaa erikseen.

Näytteet

Ennen hoidon aloittamista otetaan MRSA-viljely näytteet (MRSAneni ja MRSAperin).
Näytepaikat ovat nenä, nielu, ja välilihan/peräaukon ympärystä. Lisäksi MRSA-viljely otetaan mahdollisilta haavoilta, ihottuma-alueilta tai dreenin juurelta.

Seurantanäytteinä otetaan MRSA-viljelyt (MRSAneni ja MRSAperin) 1 ja 2 viikkoa hoidon loppumisen jälkeen. Lisäksi viljelynäytteitä otetaan seurannassa 1, 3, 6 ja 12 kuukauden kuluttua hoidon loppumisesta. Jatkoseurannasta sovitaan infektiolääkärin kanssa tapauskohtaisesti.

Terveydenhuollon työntekijä voi olla potilastyössä puhdistushoidon aikana.

Ennen antibiootihoidon aloitusta on hyvä tarkistaa verenkuvat sekä maksa- ja munuaisarvot.

MRSA-puhdistushoito aikataulu

Laboratoriokokeet:

_____ (pvm) MRSAneni ja MRSAperin-näytteet

_____ (pvm) verikokeet, (ravinnotta)

Puhdistushoidon toteuttaminen:

Antibioottihoito annetaan yleensä hoidon päivinä 1-10 ja paikallishoidot päivinä 4-10

paikallishoito _____ – _____ (pvm)

antibioottihoito _____ – _____ (pvm)

antibiootin nimi ja annos _____

antibiootin nimi ja annos _____

Seurantanäytteet (MRSAneni ja MRSAperin) otetaan yllä olevan hoidon loppumisen jälkeen seuraavasti:

1. Seurantanäyte: _____ (pvm, 1 viikon kuluttua)
2. Seurantanäyte: _____ (pvm, 2 viikon kuluttua)

Muiden seurantanäytteiden osalta sovitaan ajankohdat erikseen hygieniahoitajan kanssa.

Verikokeille ja MRSA -viljelynäytteille voi mennä omaan terveyskeskukseen.

MRSA-näytteet otetaan seuraavista paikoista: nenä, nielu, perineum, tarvittaessa esim. haavat tai virtsa katetripotilaalta. Näytteenottoon on hyvä varata aika etukäteen. TYKSLAB toimipisteet löytyvät piirin sairaaloista sekä useimpien kuntien terveyskeskuksista. Ajan voi varata puhelimitse 02 313 6321 ma-pe klo 7.00–14.30 tai internetissä www.tykslab.fi TYKSLABin maksuttomalla ajanvarausohjelmalla.

Lisätietoja: Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Sairaalahygienia- ja infektion torjuntayksikkö
puhelin 02 313 3273

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri • www.vsshp.fi • Vaihde 02 313 0000

Tämä ohje on tarkoitettu hoitosuhteessa oleville potilaillemme.